EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.5.2015
COM(2015) 276 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reformem Švédska na rok 2015

a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Švédska z roku 2015

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Švédska na rok 2015

a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Švédska z roku 2015

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise[3],

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu[4],

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Komise zahájit novou strategii pro růst a zaměstnanost (Evropa 2020) založenou na posílené koordinaci hospodářských politik. Tato strategie se zaměřuje na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření, aby se posílil evropský potenciál pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.

(2) Dne 13. července 2010 přijala Rada na základě návrhů Komise doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států. Tyto dokumenty společně tvoří tzv. integrované

---

1 Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
3 COM(2015) 276.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

hlavní směry a členské státy byly vyzvány, aby je zohledňovaly v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.

(3) Dne 8. července přijala Rada doporučení k národnímu programu reforem Švédska na rok 2014 a vydala stanovisko k aktualizovanému konvergenčnímu programu Švédska z roku 2014.

(4) Dne 28. listopadu 2014 přijala Komise roční analýzu růstu[5], jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2015. Téhož dne Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování[6], ve které je Švédsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(5) Dne 18. prosince 2014 potvrdila Evropská rada priority pro podporu investic, urychlení strukturálních reforem a odpovědnou fiskální konsolidaci podporující růst.

(6) Dne 26. února 2015 zveřejnila Komise svou zprávu o Švédsku pro rok 2015[7]. V této zprávě byl posouzen pokrok, který Švédsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých dne 8. července 2014. Zpráva o Švédsku rovněž obsahuje výsledky hloubkového přezkumu podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Komise ve své analýze dospěla k závěru, že se Švédsko potýká s makroekonomickými nerovnováhami, které vyžadují politická opatření a monitorování. Zejména zadlužení domácností setrvává na velmi vysoké úrovni a stále roste v důsledku zvyšování cen nemovitostí, přetrvávajících nízkých úrokových sazeb, silných daňových pobídek a omezené nabídky bydlení. Makroekonomický vývoj související se soukromým zadlužením si i nadále zasluhuje pozornost.

(7) Dne 23. dubna 2015 předložilo Švédsko svůj národní program reforem na rok 2015 a dne 24. dubna 2015 svůj konvergenční program z roku 2015. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

(8) Na Švédsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2015 vláda plánuje, že se celkový schodek vládního sektoru postupně zlepší na 1,4 % HDP v roce 2015 a že v roce 2018 bude dosaženo vyrovnaného salda, přičemž střednědobý cíl v podobě strukturálního schodku ve výši 1 % HDP bude po celé programové období nadále plněn. Očekává se, že poměr hrubého veřejného dluhu k HDP dosáhne v roce 2015 maximální hodnoty ve výši 44,2 % a že postupně klesne až na 40,0 % v roce 2018. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Opatření na podporu plánovaného cílového schodku počínaje rokem 2016 bude však třeba upřesnit. Podle prognózy Komise z jara 2015 má strukturální saldo v roce 2015 dosáhnout úrovně střednědobého cíle ve výši –1 % a v roce 2016 se má zlepšit na –0,9 % HDP. Na základě posouzení konvergenčního programu a s ohledem na prognózu Komise z jara 2015 se Rada domnívá, že Švédsko by mělo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodržet.

(9) Na rozdíl od mnoha jiných členských států neutrpěly ceny nemovitostí ve Švédsku žádnou velkou korekci a od poloviny roku 2013 opět silně rostou. Z hloubkového přezkumu provedeného Komisí vyplývá, že ceny švédských nemovitostí se zřejmě pohybují nad jejich základními hodnotami. To je částečně způsobeno pozitivními základními faktory, jako je vyšší disponibilní příjem, nízké úrokové sazby a příznivá demografická situace. Zpráva o Švédsku však identifikovala faktory způsobující

---

5 COM(2014) 902.

6 COM(2014) 904.

7 SWD(2015) 46 final.

zvyšování cen nemovitostí jak na straně poptávky, tak i nabídky. Na straně poptávky jsou obzvláště výhodné úvěrové pobídky. Kromě toho švédský daňový systém, který obsahuje daňové pobídky k vlastnictví nemovitostí, jež patří k nejvýraznějším v Unii, má tendenci tlačit ceny nemovitostí nahoru. Tento aspekt také podnítil nárůst zadlužení domácností ve Švédsku, které je vysoké a roste rychleji než ve zbytku EU. I když mají celková aktiva domácností vysokou hodnotu a disponibilní příjmy v posledních letech rostly, je sektor domácností zranitelnější než dříve a vysoká míra zadluženosti domácností představuje riziko pro makroekonomickou stabilitu. Měly by být řešeny účinky zvýhodnění dluhů ve vztahu k daním z příjmů fyzických osob, a to postupným omezováním daňové odpočitatelnosti úroků z hypotečních úvěrů nebo zvýšením periodických daní z nemovitostí. Dále je třeba vyvinout úsilí o zrychlení pomalého tempa umořování hypoték za účelem omezení růstu zadlužení domácností.

(10) Na straně nabídky je strukturální neefektivita příčinou nedostatečné nabídky bydlení a přispívá k růstu cen rezidenčních nemovitostí. Tyto omezující faktory brzdí mobilitu pracovních sil a působí sociální problémy zranitelným skupinám. Nabídku omezuje neefektivní využívání stávajícího bytového fondu, stejně jako strukturálně nedostatečné investice do nové výstavby. Zejména by měly být posíleny pobídky pro obce, aby aktivně podporovaly investice do výstavby a řešily potřeby bydlení zranitelných skupin. Je třeba podpořit hospodářskou soutěž v odvětví stavebnictví a za tímto účelem by měly být zajištěny plně transparentní postupy zadávání veřejných zakázek. Plánovací a odvolací procesy jsou dlouhé a složité a měly by být racionalizovány. Za příčinu nepružnosti trhu s nájemním bydlením, který zřejmě neplní svou úlohu při snižování tlaku na ceny nemovitostí nebo při podpoře potřeb mobility, je označována především vysoká míra regulace nájmů. Tato nepružnost by měla být řešena postupnou reformou systému stanovování nájmů. To by mělo umožnit větší diferenciaci úrovní nájemného, což by mohlo vést k efektivnějšímu využívání stávajícího bytového fondu, a větší svobodu v uzavírání smluv mezi nájemníky a pronajímateli.

(11) Poté, co v posledním desetiletí došlo k výraznému zhoršení, které přispívá k poměrně vysoké nezaměstnanosti mladých lidí, podniká vláda kroky ke zlepšení výsledků škol. Vláda rovněž realizuje opatření usnadňující přechod ze vzdělávacího systému na trh práce a lepší pracovní zapojení mladých lidí s nízkou kvalifikací a osob z přistěhovaleckého prostředí. Pokrok v této oblasti bude třeba sledovat.

(12) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Švédska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Švédsku pro rok 2015. Posoudila také konvergenční program a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Švédsku adresována v předchozích letech. V úvahu brala nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Švédsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny Unie, jelikož celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že pro budoucí rozhodování členských států budou poskytnuty vstupy na úrovni Unie. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedeného doporučení č. 1.

(13) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program Švédska, přičemž její stanovisko[8] je, že Švédsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodržuje.

---

[8] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

(14) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení Rada přezkoumala národní program reforem a konvergenční program. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Švédsku v období 2015–2016:

1. Řešit nárůst zadlužení domácností úpravou daňových pobídek, zejména postupným omezováním daňové odpočitatelnosti úroků z hypotečních úvěrů nebo zvýšením periodických daní z nemovitostí, jakož i zvýšením tempa umořování hypoték. Zmírnit strukturálně nedostatečnou nabídku bydlení, podpořit hospodářskou soutěž v odvětví stavebnictví, racionalizovat plánovací a odvolací procesy ve stavebnictví a revidovat systém stanovování nájmů, aby se výše nájemného více řídila trhem.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda